

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 22 sierpnia 2025 r.

PS-Le.431.8.2025.4

Pani
Ewelina Wolniczak
Kierownik
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
we Włoszakowicach
ul. Karola Kurpińskiego 29
64-140 Włoszakowice

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.), zwanej dalej *ustawą*, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie przeprowadził w okresie od dnia 3 lipca do 25 lipca 2025 roku kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej we Włoszakowicach, zlokalizowanym pod adresem: ul. Karola Kurpińskiego 29, 64-140 Włoszakowice, zwanym dalej *Ośrodkiem*, lub okreśłany skrótem *GOPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2024 roku do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaień kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji oraz przedstawionych przez Kierownictwo Ośrodka informacji. Ustalenia opisane zostały w protokole, podpisanym przez Panią Kierownik bez zastrzeżeń w dniu 18 sierpnia 2025 r. (wpływ do WUW w dniu 20.08.2025 r.).

W oparciu o te ustalenia działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości i uchybień.¹

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach jest budżetową jednostką organizacyjną obejmującą swoim działaniem teren Gminy Włoszakowice. Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut oraz Regulamin organizacyjny GOPS.

Gmina Włoszakowice posiada „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Włoszakowice na lata 2019-2025”, co jest zgodne z art. 16b ust. 1 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Strategia uwzględnia wszystkie elementy, o których mowa w art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Koordynatorem realizacji Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Włoszakowicach.

Zgodnie z art. 16a ust. 1-3 i art. 17 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej. Z danych z oceny zasobów wynika, że w roku 2024 głównymi powodami ubiegania się w Gminie o pomoc społeczną były kolejno: długotrwała choroba, niepełnosprawność, ubóstwo, bezrobocie i alkoholizm. Ocena została przedłożona Radzie Gminy Włoszakowice w terminie określonym w art. 16a ust. 4 ustawy.

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że Kierownik GOPS posiada wymagane przepisami kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Na podstawie art. 110 ust. 7 ww. ustawy Wójt Gminy Włoszakowice upoważnił Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości Gminy.

Wymogi kwalifikacyjne określone w obowiązujących przepisach w dniach kontroli spełniały również trzy osoby realizujące zadania pracownika socjalnego, zatrudnione na stanowiskach: pracownik socjalny, starszy pracownik socjalny i starszy specjalista pracy socjalnej². Kontrola

¹ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

² art. 116 ust. 1 pkt 1-4, art. 121b ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy o pomocy społecznej;

nie wносиła zastrzeżeń również do kwalifikacji zatrudnionych w GOPS opiekunów świadczących usługi opiekuńcze względem podopiecznych Ośrodka.³

Analiza zabezpieczenia kadrowego wykazała, iż w dniach kontroli rejonu opiekuńcze GOPS obsługiwały 3 osoby z kwalifikacjami pracownika socjalnego, co świadczy o spełnianiu przez Ośrodek wymogu określonego w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowiącego, iż „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*”. Poza tym, w dniach kontroli w Gminie Włoszakowice, która wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. liczyła 10 180 mieszkańców, jeden pracownik socjalny przypadał na średnio 3 393 mieszkańców i 26 rodzin objętych pracą socjalną, co świadczy o zgodności z wymogiem określonym w art. 110 ust. 11 ww. ustawy, który obliguje Ośrodek do zatrudniania pracowników socjalnych „*(...) proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.*” Powyższy stan wskazuje na spełnianie przez GOPS wymogów ustawowych dotyczących zabezpieczenia kadrowego realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Włoszakowice.

W okresie objętym kontrolą podopieczni GOPS we Włoszakowicach korzystali z pomocy w formie: zasiłku stałego wraz z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne, zasiłku okresowego, zasiłku celowego, specjalnego zasiłku celowego, schronienia, usług opiekuńczych, kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca Gminy w domu pomocy społecznej, zasiłku na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, kierowania do środowiskowego domu samopomocy, a także wynagrodzenia należnego opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Ocena prawidłowości przyznawania świadczeń 26 osobom / rodzinom (28 decyzji administracyjnych) wykazała, iż:

- wydanie decyzji o przyznaniu pomocy każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem u wnioskodawcy wywiadu środowiskowego, zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w przepisach rozporządzenia w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego⁴. Przy stałym lub długookresowym pobieraniu świadczeń, aktualizacje wywiadów przeprowadzano w terminach określonych w art. 107 ust. 4 ustawy, tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, a w przypadku osób przebywających w domach pomocy społecznej - nie rzadziej, niż co 12 miesięcy;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie stwierdzono zastrzeżeń co do terminowości przeprowadzanych wywiadów;
- w badanym materiale nie stwierdzono przypadków niezasadnego przyznania pomocy i nieprawidłowości przy naliczaniu świadczeń;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie stwierdzono nieprawidłowości w ustalaniu wysokości świadczeń pieniężnych, które przyznawano zgodnie z art. 37 ust. 2 - 3, art. 38 ust. 2 - 4, i art. 41 pkt 2 ww. ustawy;
- w sprawie dotyczącej udzielenia pomocy rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, fakt wystąpienia zdarzenia i jego okoliczności zostały właściwie

³ załącznik nr 3 do rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych, tabela IIF dział III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), stanowiska pomocnicze i obsługi, poz. 38

⁴ rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 893)

udokumentowane, a poniesione straty opisane i oszacowane. Udzielone wsparcie było uzasadnione;

- przy udzielaniu pomocy w formie usług opiekuńczych objęcie wnioskodawcy pomocą następowało niezwłocznie i w oparciu o szczegółowe rozpoznanie potrzeb wynikających ze stanu zdrowia podopiecznego. Jakość, efektywność i celowość długoterminowo przyznawanych usług monitorowane były przez Ośrodek w trakcie wizyt pracownika w środowisku i cyklicznie przeprowadzanych kontroli, a ocena realizacji usług utrwalana była w dokumentacji podopiecznego;
- kwalifikacja osób zainteresowanych uczestnictwem w środowiskowym domu samopomocy odbywała się zgodnie z wymogami określonymi w § 2 pkt 5 oraz § 7 ust. 1 i ust. 3-8 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, w oparciu o wymagane przepisami dokumenty i zaświadczenia, przy czym przy kolejnym kierowaniu nie pobierano ponownie, zgodnie z § 7 ust. 8a ww. rozporządzenia zaświadczeń, o których mowa w § 7 ust. 1 tego rozporządzenia;
- potwierdzanie decyzją Wójta Gminy Włoszakowice prawa do świadczeń opieki zdrowotnej poprzedzone było przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Decyzje zawierały numery PESEL świadczeniobiorców i zostały przekazane do NFZ w terminie określonym w art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ocena wydanych decyzji wykazała, iż:

- wszystkie kontrolowane decyzje posiadały podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości i trybie wniesienia odwołania, zgodnie z art. 107 Kpa⁵. Ponadto – pouczenie o obowiązkach osoby korzystającej z pomocy społecznej wynikających z art. 109 ustawy;
- w żadnej z kontrolowanych spraw nie wniesiono uwag co do terminowości wydawanych decyzji.

W okresie objętym kontrolą GOPS we Włoszakowicach podejmował działania wynikające z rozeznaczonych potrzeb lokalnych, w tym tworzył i realizował programy osłonowe zgodnie z wymogiem określonym w art. 17 ust. 2 pkt 4, a także realizował rządowe programy pomocy społecznej, mające na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy.

Stwierdzone uchybienia i nieprawidłowości.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. W 1 przypadku w decyzji przyznającej świadczenie w formie zasiłku stałego stwierdzono:
 - brak doprecyzowania przywołanego art. 17 ust. 1 pkt 19 ustawy o pomocy społecznej o pkt 20;
 - nieprawidłowo przywołano przepis z rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (zwanego dalej *rozporządzeniem w sprawie kryterium dochodowego*), tj. stosując wskazanie przepisu niezgodne z przepisami o zasadach techniki prawodawczej.

⁵ ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 572), określana dalej Kpa

Ponadto w 2 decyzjach zbędnie przywołano art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

2. W 2 przypadkach w decyzjach przyznających świadczenie w formie zasiłku okresowego stwierdzono:

- nieprawidłowo przywołany przepis rozporządzenia w sprawie kryterium dochodowego.

3. W decyzjach przyznających zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy stwierdzono:

- w 2 decyzjach przyznających zasiłek celowy - brak przywołania art. 17 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, a w 5 decyzjach przyznających specjalny zasiłek celowy - brak przywołania art. 17 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej;
- w 2 przypadkach nieprawidłowo przywołany przepis rozporządzenia w sprawie kryterium dochodowego.

4. W decyzji dotyczącej zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego stwierdzono:

- brak przywołania art. 17 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej, a także przywołanie przepisu z rozporządzenia w sprawie kryterium dochodowego bez doprecyzowania adekwatnie do sytuacji klienta.

5. W sprawie dotyczącej udzielenia pomocy w formie schronienia stwierdzono:

- w 2 przypadkach brak przywołania w podstawie prawnej art. 97 ustawy o pomocy społecznej wraz z doprecyzowaniem adekwatnie do sytuacji klienta.

6. W sprawach dotyczących usług opiekuńczych stwierdzono:

- w 3 przypadkach brak przywołania art. 106 ustawy o pomocy społecznej z doprecyzowaniem przepisu adekwatnie do specyfiki rozpatrywanej sprawy, a w 1 przypadku brak doprecyzowania przywołanego art. 106 ustawy o pomocy społecznej adekwatnie do sytuacji świadczeniobiorcy;
- w 5 przypadkach przywołano art. 50 ust. 2 i ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, natomiast nie przywołano art. 50 ust. 5 ustawy;
- w 5 przypadkach brak przywołania adekwatnego do sytuacji klienta/klientki przepisu z rozporządzenia w sprawie kryterium dochodowego stanowiącego podstawę wyliczenia odpłatności;
- w 1 przypadkach niezgodny z zasadami techniki prawodawczej zapis przywołanego przepisu z ustawy o pomocy społecznej, tj. „art. 36 pkt 2 ust. 1” – powinno być art. 36 pkt 2 lit. I.

7. W sprawach dotyczących kierowania do DPS i ustalania odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej stwierdzono:

- w podstawie prawnej decyzji kierującej do DPS Nr GOPS 4626.1.2025 z dnia 24.01.2025 r. - brak przywołania art. 7 i art. 56 ustawy o pomocy społecznej wraz z doprecyzowaniem adekwatnie do sytuacji klientki oraz brak przywołania § 8 i § 10 z rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

W podstawach prawnych decyzji dotyczących ustalania odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej lub zmian wysokości opłaty stwierdzono:

- w 1 przypadku brak doprecyzowania przywołanego art. 106 ustawy o pomocy społecznej o ust. 3b;
 - w 2 przypadkach brak przywołania art. 62 ustawy o pomocy społecznej.
8. W sprawach dotyczących kierowania do ŚDS stwierdzono:
- w 2 przypadkach brak przywołania konkretnego przepisu z rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy;
 - w 2 przypadkach brak doprecyzowania art. 108 KPA o § 1.
9. W sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego stwierdzono:
- w 1 przypadku brak przywołania art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej;
 - w 1 przypadku wskazano art. 54 ust. 1-8 ustawy o pomocy społecznej, a w rozpatrywanej sprawie miały zastosowanie przepisy art. 54 ust. 1, 2, 3, 4 i 7 pkt 2 ww. ustawy;
 - w sentencji 1 decyzji nie wyartykułowano, iż decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Ponadto w decyzjach przyznających ww. formy pomocy stwierdzono:

- w 12 przypadkach w decyzjach przywołano zmiany do tekstu jednolitego Kodeksu postępowania administracyjnego, podczas gdy w dniach wydania tych decyzji akt prawny nie posiadał zmian;
- w 3 przypadkach nie wzmiankowano o zmianach do przywoływanego tekstu jednolitego ustawy o pomocy społecznej w momencie gdy tekst jednolity posiadał już wersje zmieniające.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 10 przypadkach brak poinformowania klienta o uprawnieniach strony do czynnego w każdym stadium postępowania oraz możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we Włoszakowicach, po zapoznaniu się z *Notatką służbową z analizy materiału źródłowego – akt spraw z indywidualnych postępowań w sprawach z zakresu pomocy społecznej z dnia 24.07.2025 r.*, pismem GOPS.4200.159.2025 z dnia 01.08.2025 r. poinformowała, że: (...) *Wszyscy pracownicy GOPS zapoznali się z Zasadami techniki prawodawczej w celu stosowania poprawnych zapisów cytowanych przepisów prawnych. Skorygowano szablony decyzji w Programie Pomost w celu dostosowania wzorców podstaw prawnych do zaleceń wynikających z analizy dokumentów źródłowych oraz dodano zapis o składce zdrowotnej w sentencji decyzji dotyczącej zasiłku stałego. (...). W rozmowie z pracownikami socjalnymi ustalono i wdrożono do stosowania w codziennej pracy zawiadomienie dotyczące możliwości zapoznania się z zebranymi dokumentami przed wydaniem decyzji w związku z art. 10 § 1 KPA, a także {zobowiązano do}*

dołożenia wszelkiej staranności w przypadku przyjmowania kompletnie wypełnionych dokumentów, w tym oświadczeń majątkowych z odpowiednią datą. (...).

Zalecenia pokontrolne:

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.) wnoszę o:

1. Dołożenie starań, aby w każdym z prowadzonych postępowań umożliwiono stronie czynny udział w prowadzonym postępowaniu, zgodnie z wymogami i na zasadach określonych w art. 10 § 1-3 w związku z art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.

Ponadto rekomenduję:

1. Monitorowanie staranności przy redagowaniu decyzji administracyjnych, zgodnie z art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego i złożoną przez Kierownika Ośrodka w dniu 01.08.2025 r. deklaracją, w zakresie przywoływania w podstawie prawnej przepisów adekwatnych do specyfiki rozpatrywanej sprawy i indywidualnej sytuacji klienta ustalonej w toku postępowania.

Pozostałe informacje.

Działając na podstawie art. 128 ust. 4 ustawy pomocy społecznej, oczekuję przedstawienia przez Panią Kierownik, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, pisemnych informacji o sposobie ich realizacji.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Pani Kierownik prawo zgłoszenia do nich zastrzeżeń.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

*/podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym
przy pomocy ważnego klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Pan Marek Wąsowicz
Wójt Gminy Włoszakowice
ul. Karola Kurpińskiego 29
64-140 Włoszakowice

Przygotowała: Alicja Moder – st. inspektor wojewódzki, 18.09.2025 r.